

Panun näkymiä

Maakuntajuhlilla, Hupisaarilla ja "Tukkijoella".

Suven suuren juhlan, juhannuksen, valokylläisinä vuorokausina eli vanha Oulu nuorekkaiden ja innostavien juhlien merkeissä. Parituhattisena joukkona oli maakunnan nuorisoseuraväki kerääntynyt tänne kesäjuhille, joita sitten samoilla juhlilla mukana olleet pohjois-pohjalaiset ylioppilaat jatkoivat PPO:n kesäjuhlien merkeissä.

Se vähä, mitä nimimerkki ehti muiden lähestyvien suurjuhlien valmisteluiden keskellä seurata näitä nuorisouhllia, antoi todella ilahduttavan ja rohkaisevan kuvan laajalla alalla ja syvissä riveissä tehdystä ja jatkuvasta kulttuurityöstä. Kohokohdaksi muodostui nähdäkseen sunnuntaipäivän historiallinen kulkue, johon todella näytettiin uhratun työtä ja vaivaa. Kun nuorisoseuraväellä oli ollut pätevä a s i a n t u n t i j a käytettävänään — Oulun museon uusi hoitaja tietävästi joutui tässä heti tulikokeeseen — oli kokonaissaavutus ja vaikutus ehyt.

Vesaiset-ryhmä, maamiehet eri ryhmissä, muut "vanhat" ammatit, kanteleensoittaja ryhmä, tervaporvarit ja tervansoutajat, kaikki tuo

muodosti mieliinpainuvan lyhyttelmin (filmattiin muuten ja nähtäne vielä!) oman maakunnan vaiheista. Olisi tosiaan ollut hyvä ajatus, niinkuin jostain olin ennakoita lukevani, että kiesseihin olisi sijoitettu joi-takin määrättyjä tunnettuja oululaisia ja pohjois-pohjalaisia merkkihenkilöitä. Mutta hyvä näinkin, varhinko vain, että kulkue viipyi yleisön edessä kovin lyhyen ajan. Sen kokoonpano oli vaatinut niin paljon työtä ja kustannuksia, että olisi kannattanut kiertää laajemmaltikin, samoin järjestää Hupisaarille kukin ryhmä joksikin aikaa vielä näy-teille.

Niin sai sitten museo vihdoin tervaveneensä, joskohta maaliveneenä, mutta kuitenkin mitat täyttävänä, perinteet säilyttävänä. Olikin jo aika, kun vanhat paltamot maatuivat venetheittopaikoissa.

Onnistunut ajatus oli sijoittaa myös "Tukkijoella" näytelmän koko piippolalainen henkilökunta omana ryhmänä kulkueeseen, sillä tämä Teuvo Pakkalan kansansuosiossa oleva näytelmä että tukkipojat muodostavat oman lukunsa maakunnan kehityshistoriassa.

"Tukkijoelle" Oulunsuun Pirtille ehdin, mutta saman ns:n esittämä

Kiven runohelmi "Lea" jäi valitettavasti näkemättä. Korkeata luokkaa, amatööri huomioonottaen, aihevalinnaltaan ilman varauksia, olikin näiden juhlien teatteripanos: edellisten lisäksi Linnankosken "Jeftan tytär", oulunsalolaisten esitys, josta minulla jo keväätalvella oli tilaisuus kertoa ja Haarlan "Lemmin poika" pyhäjokisten esittämänä.

Nyt, kun "aukko" on täytetty, kehtaan tunnustaa, että näin Suomen eniten näytellyn näytelmän "Tukkijoella" vasta ensi kertaa. Sen kansansuosion kyllä ymmärtää, kun asiaa vain syvennyttävästi ajattelemaan, sillä Pakkala on tähän neliosaiseensa saanut paljon "sitä jotakin", mikä pitää ihmiset ramppivalojen tällä puolen vireessä. Mutta ennen kaikkea näytelmä valloittaa kansanomaisuudellaan, välittömyydellään, mikä suurelta osalta syntyy reippaiden laulujen ansiosta. Ja siten siinä on mainioita tyypejä sanoisinpä välähdyksittäin kivimäiseen tyyliin. Ja romantiikkaa, jota kappa-le on tulvillaan, on aina viettänyt näyttämöllä riemuvoittoja. Yleisöä, josta suurin osa lie joskus näytelmän nähnyt, kiinnostanee kuulla, että laulut on säveltänyt itse Oskari Merikanto. Kokonainen kirjailijaveljeskunta tuntuu olleen kiinnostunut tämän näytelmän valmistumisesta, sillä laulujen kirjoittajina mainitaan niin Otto Manninen kuin Larin-Kyösti ja Kaarlo Helme, ja asian-tuntijana esiintyi monenmonen suo-

malaisen näytelmäkirjailijan tuki ja turva Kaarlo Bergbom.

Piippolalaiset, joiden näytelmäharrastuksista on yhtä ja toista kohtaa kuulunut pitkin vuotta, selviytyivät suorastaan kiitoksenansaitsevalla tavalla tehtävästään. Jos arvostellaan on muistettava, että koko joukolla oli takanaan monipäiväinen yhtämittaista valvomista ja rasitusta sisältänyt juhlien sarja, matkat ja kaikki mutkat, kuten jollain keskiaikaisella kiertueella. Siksipä muisti pyrkikin alussa vähän pettämään, mutta loppuaan kohden estityt tiivistyivät huomattavasti. Näyttelijöistä jäivät parhaiten mieleen Niilo Partasen Huotari, vaikka hiukan enemmän karskiutta olisi saanutkin olla. Lyyli Maaranen Maija Eeva Partasen välitön Anni. Niin, ja Lauri Takkinen Pöyhö-Kustana oli totisesit mainio. Rättäri, Tolari ja monet muut osoittivat jälleen todeksi monesti koetun, että nimittäin tämäntapaisiin kansannäytelmiin parhaat esittäjät usein tavataan alkuperäisestä maalaisympäristöstä. Tässäkin tapauksessa oli kaikkiin pääosiin saatu varsin pätevät voimat. PPNL:n näyttämöohjaaja Pentti Pääkkösellä on varmasti ollut kiintoisa työmaa.

Kiitos käynnistä piippolalaiset ja kaikki nuorisoseuralaiset vahinko kaupunkilaisille itselleen toisaalta, että maanantaiksi sattunut juhannusaatto vei niin monen pois juhlapaikalta.